

LECTUUR VOOR DE JEUGD

DE CRISIS-KERSTBOOM

Een Kerstverhaal

„FIJN,” zei Jaap van Waveren aan 't ontbijt, „nog drie weken en dan hebben we Kerstmis, ik verheug me zóó op den kerstboom!”

„Ja, fijn,” viel Loukie bij, „ik geloof, dat ik den Kerstboom-avond, den heerlijksten avond van het jaar vind.”

„Ja, ik ook, ik ook!” riep de achtjarige Lientje.

Vader en moeder keken elkaar aan. Toen gaf moeder, vader een knikje van: Zeg 't nou maar.

Vader kuchte even en zei toen: „Ja, hoort eens, kinderen, 't gaat moeder en mij vreeselijk aan ons hart, dat we 't jullie zeggen moeten, maar een kerstboom kunnen we van 't jaar niet hebben. Lientje kan dat nog niet begrijpen, maar jullie, Loukie en Jaap, die nu al veertien en twaalf bent, weet best in hoe moeilijke tijden we leven en hoeveel moeite moeder en ik hebben om met ons verminderd inkomen rond te komen, en hoe we op alles bezuinigen moeten. Voor een kerstboom is er dit jaar gewoon geen geld.”

„En we hebben er altijd een gehad,” zei Jaap met groote teleurstelling in zijn stem.

„Ja, beste vent, er is zooveel, dat we altijd hebben gehad en waar we 't nu zonder moeten doen,” zei vader.

Loukie keek peinzend voor zich uit, zij begreep het beste hoe verdrietig het voor vader en moeder was, om hun te moeten zeggen, dat er van 't jaar geen kerstboom kon zijn.

„Maar we kunnen, al is er nu niet precies een kerstboom, toch wel heerlijk kerstfeest vieren,” zei moeder opgewekt. „De grootste blijdschap van 't Kerstfeest, de blijdschap over Jezus' geboorte, hangt gelukkig niet van uiterlijke omstandigheden af, die kan altijd in ons hart wonen, al hebben we 't ook nog zoo moeilijk.”

„Ja, moeder,” zei vader, „dat is zoo, en laten we niet vergeten hoeveel wij nog boven anderen voor hebben. Al moeten we ons van allerlei ontzeggen, het noodige hebben we toch, en daar kunnen we niet dankbaar genoeg voor zijn.”

„Daar bedenik ik me wat,” zei Loukie ineens, „als we tòch eens een kerstboom hadden, maar dan een, waarbij we geen cadeautjes krijgen. . .”

„Een kerstboom zonder cadeautjes,” viel Jaap haar in de rede „wat is daar nou aan!”

„Net niks,” vond Lientje.

„Jullie hebt me niet laten uitpraten,” zei Loukie, „ik wou zeggen, een kerstboom, waarbij we zelf geen cadeautjes krijgen, maar alleen maar geven.”

„Net of dat geen geld kost,” zei Jaap, „en hoe kan dat nou, als er een is die geeft, is er toch ook een die krijgt.”

„Ja maar ik bedoel, dat wij onder elkaar geen cadeautjes zouden geven en krijgen, maar dat we een arme familie bij onzen kerstboom zouden vragen en hun van de dingen, die we hebben, wat geven. We hebben toch allemaal wel wat, dat we missen kunnen. Daar heb je bijvoorbeeld de familie van onze werkvrouw, dat is er net zoo een als van ons. Een vader, een moeder, een meisje van veertien, een jongen van twaalf en een meisje van acht.”

„Heeft die man geen werk?” vroeg vader.

„Neen, al in geen maanden,” antwoordde moeder, „en ze hebben 't zóó arm.”

„Nou,” ging Loukie voort, „als we dan eens allemaal een van de familie voor onze rekening namen. Vader geeft wat aan den vader, moeder aan de moeder, ik wat aan 't groote meisje, Jaap aan den jongen en Lientje aan 't kleine meisje.”

„En de kerstboom?” vroeg Jaap, „wie betaalt die?”

„O,” antwoordde Loukie, „voor een kerstboomje kunnen we in de drie weken tot Kerstmis best samen opsparen, dat kan er nog wel af. De ornamenten hebben we en wat kaarsen van verleden jaar zijn er nog wel over, hè moeder?”

„Ja, dat geloof ik wel, kindje,” zei moeder, „en ik vind het erg lief van je bedacht om dit jaar, nu we geen kerstboom kunnen hebben voor onszelf met allerlei cadeautjes, zooals we dit gewend zijn, er een voor dat arme gezin te hebben. Ik denk, dat 't een heerlijke avond

zal worden.”

„Dat denk ik ook,” zei vader, „ik ben blij, dat Loukie dit plan bedacht heeft. We moeten dan allemaal maar eens overleggen met moeder, wat we voor onzen crisis=kerstboom zullen afstaan.”

„Crisis=kerstboom!” riep Jaap uit. „Ja, dat vind ik een goeden naam voor 'm, zoo noemen we hem dus!”

Wat zag de huiskamer der familie van Waveren er gezellig uit op den avond vóór Kerstmis! Op de groote ronde tafel, die voor den haard geschoven was, stond een beeldig versierd Kerstboomje.

Er omheen lagen de geschenken voor de familie de Bruin, keurig in wit papier gepakt, toegebonden met roode lintjes en versierd met een hulsttakje. Om de tafel stonden tien stoelen geschaard en voor vaders plaats lag de bijbel, open=geslagen bij Lukas II. Op het orgel lag de muziek gereed van de kerstliederen, die gezongen zouden worden en die door Loukie waren ingestudeerd om ze te kunnen begeleiden. Jaap had voor allemaal de tekst van de liederen overgeschreven, zoodat iedereen zou kunnen meezingen. Op een tafeltje in een hoek lagen twee groote pakken. In het eene zaten voor ieder lid van de familie de Bruin een paar kleedingstukken en in het andere een groot kerstbrood, worst, spek en allerlei kruideniers=waren.

Wat een prettig werk was 't geweest om dat allemaal voor de kerstmisgasten in orde te brengen, al hadden ze 't dan ook heel druk gehad om alles op tijd klaar te krijgen! Vooral moeder en Loukie en Jaap hadden zich heel wat inspanning getroost. Moeder en Loukie hadden samen den kleren=voorraad eens nagekeken en toen ze besloten hadden wat er gemist zou kunnen worden, waren ze druk aan 't opknappen en verstellen gegaan. Ieder vrij uurtje had Loukie zitten pieken, dat 't een aard had. Jaap had waar hij maar kon in 't huishouden geholpen, had gedekt en afgenomen, mee vaten gewasschen en opgeruimd, messen geslepen, koper gepoetst en nog allerlei werkjes meer, om moeder en Loukie maar zooveel mogelijk

tijd te geven voor haar naaiwerk. Vader had ook drukke weken achter den rug. Op het kantoor waar hij werkzaam was, had hij iederen avond overwerk gehad. Dit werd natuurlijk extra betaald en dat was aan 't eind van 't jaar een welkome meevaller geweest, die best te pas kwam. „Maar we nemen van dat buitenkansje wat af voor onzen crisis-kerstboom,” had vader gezegd. Van dat geld had moeder toen dien heerlijken voorraad etenswaren gekocht. Maar verder hadden de kerstgeschenken niets gekost. Ieder had wat van het zijne of hare afgestaan en vol liefde, tijd en ijver gegeven, om anderen een heerlijken kerstavond te bereiden. Een echte Kerststemming had al die weken van voorbereiding in huis geheerscht.

„Ik heb mij nog nooit zoo op den kerstboom verheugd als dit jaar,” zei Jaap.

„'t Is zaliger te geven dan te ontvangen,” zei moeder zacht.

Ook de kleine Lientje had getoond er iets van te beseffen, dat al deze voorbereidselen voor de viering van het kerstfeest, geschiedden uit blijdschap over Jezus' geboorte, uit liefde tot Hem, die zoo groote liefde voor zondaars had, dat Hij den heerlijken hemel verliet, om onder hen te wonen en ze weer tot God te brengen.

Toen moeder haar had gevraagd, wat zij van haar speelgoed wilde afstaan voor Heintje de Bruin, die net zoo oud was als zij, had ze een poos zonder iets te zeggen in haar poppenhoek gezeten. Eindelijk had ze aan moeder gevraagd:

„Zou ik Ellie of Rosa geven?”

Ellie was een nog mooie pop maar Rosa was oud en gehavend.

„Dat moet je zelf weten, kindje,” had moeder toen gezegd.

„Dan geef ik Rosa,” was Lientje's besluit geweest.

Maar toen moeder 's avonds Lientje kwam toedekken, had Lientje gevraagd:

„Denkt u, dat onze lieve Heer blijer zal zijn als ik Ellie geef?”

„Ik denk van wel, jij ook niet?” zei moeder.

„O, ja moeder en Hij mag haar graag hebben want ik houd zooveel van Hem.”

En nu was de lang verwachte avond

aangebroken. De familie de Bruin, die tegen half acht genoodigd was, kon ieder oogenblik komen. Daar klonk de bel. Jaap haastte zich om open te gaan doen en na de gasten geholpen te hebben om jassen, mantels en hoeden in de gang op te hangen, liet hij ze binnen. Even bleven ze verlegen bij de deur staan, zelfs moeder de Bruin, die gewoonlijk zeer vrijmoedig en welbespraakt was, keek beduusd rond. Zoo op visite bij „je menschen” was toch wel een heel andere gewaarwording, dan dat je bij ze kwam werken. Maar Meneer en Mevrouw van Waveren waren zoo vriendelijk en hartelijk, dat al de leden van de familie de Bruin zich al heel gauw op hun gemak voelden. En toen ze met z'n allen om de tafel waren gezeten, wat werd de kerstboom toen bekeken en bewonderd!

Ineens riep Heintje uit: „D'r leit een pakkie voor me. Me naam staat er op!”

„Wil jij je bè ... mond wel eens houden!” viel vader de Bruin vermanend uit.

Heintje werd vuurrood en keek doodverlegen voor zich en durfde pas weer opkijken toen Mevrouw van Waveren zeide:

„Ja, dat pakje is voor jou, Heintje, straks mag je het openmaken, hoor! Maar nu gaan we eerst een kerstlied zingen.”

Loukie zette zich voor het orgel en na een kort voorspel zongen ze allen tezamen eenige coupletten van het zoo welbekende gezang: —

„Nog juicht ons toe die zaa'lge nacht,
Waar in 't gestarnt met nieuwe pracht
En 't Engelenheir met nieuwe vreugd
Zich over Jezus' komst verheugt.”

Nu las meneer van Waveren Lukas II voor en knoopte daar eenige opmerkingen aan vast over de beteekenis van 't Kerstfeest. Hoe aandachtig luisterden ze allen en hoe genoten ze toen Mevrouw van Waveren, na de korte toespraak van haar man, met haar lieve stem de Engelenzang voor hen zong, waarbij haar Loukie op het orgel en Jaap op de viool begeleidden. Toen het laatste „In menschen een welbehagen”, was weggestorven, zei vader de Bruin: „k Heb nog nooit zoo iets moois gehoord, je vergeet er al je zorgen door,” en moe

der de Bruin beweerde, „dat ze wel den heelen avond naar zulk zingen en spelen zou kunnen luisteren.”

„Straks zing ik nog wel eens wat,” beloofde Mevrouw van Waveren, „maar nu drinken we eerst een kopje chocolade en eten een speculaasje en onderdehand moeten jullie dan maar eens kijken wat er in de pakjes zit, die voor jullie onder den kerstboom liggen.”

Wat smulden ze allen van de chocolade en hoe blij waren al de de Bruin's met den inhoud van de pakjes, die Jaap had rondgedeeld. In dat van vader de Bruin zat een wel niet nieuwe, maar toch nog heel bruikbare sigarenkoker gevuld met sigaren, in dat van moeder de Bruin een stevige boodschappentasch. Loukie had voor 't oudste meisje een naaidoosje afgestaan, Jaap voor den jongen een paar boeken en wat genoot Lientje van Heintje's vreugde, toen die pop Ellie uit haar pakje tevoorschijn haalde!

Nadat alles voldoende bewonderd was en er veel handen geschud waren, werd nog een gemeenschappelijk kerstlied gezongen en toen las meneer van Waveren een prachtig kerstverhaal voor. Wat leefden ze allen er in mee en wat vonden ze 't jammer toen 't uit was. De tijd was omgevlogen, 't was ineens half tien! Niemand kon 't begrijpen. Loukie ging nu nog eens met den chocoladeketel rond en daarna zong Mevrouw van Waveren, wederom door Loukie en Jaap begeleid: „Stille nacht, heilige nacht” waarvan ze 't laatste couplet allen meezongen.

En toen was de heerlijke avond, die nog lang in aller herinnering zou voortleven ten einde. Vader en moeder de Bruin, elk met een der groote pakken beladen, en ook de kinderen wisten bij 't afscheidnemen niet genoeg hoe ze bedanken zouden, „voor den heerlijksten kerstavond, dien ze nog ooit gehad hadden,” zooals moeder de Bruin zeide.

„Nu, wij hebben hem ook heerlijk gevonden,” verzekerde Mevrouw van Waveren.

„Ja, wij ook, wij ook!” stemden Loukie, Jaap en Lientje bij.

En toen de gasten vertrokken waren zeide Mevrouw van Waveren: „En weten jullie nu hoe het komt, dat we dezen

kerstavond zoo bijzonder heerlijk hebben gevonden, dat komt, omdat onze kerstboom een boom was, niet voor onszelf, maar uit blijdschap over Christus' geboorte, uit liefde tot Hem, toebereid voor anderen, zoodat onze crisis=kerstboom, zooals vader hem doopte, niet alleen een crisis=boom was, maar ook en bovenal een Christus=boom.”

KERSTMIS=GERECHTEN IN VERSCHILLENDE LANDEN

Bijna in geen enkel land kan men zich het kerstfeest denken zonder een kerstmaal. Maar in de gerechten, die met kerstmis in de verschillende landen op tafel verschijnen, bestaat groote verscheidenheid. Een kerstmaal zou in Amerika en Engeland zijn feestelijk karakter missen, indien er niet een kalkoen op tafel verscheen. Ook is een Engelsch kerstmaal zonder plumpudding ondenkbaar. In andere landen is echter de kalkoen niet de *pièce de résistance*. Niet alleen de Duitschers, maar vooral ook de Denen geven de voorkeur aan de gans. De gans is de „nationale vogel” van Denemarken en heeft de eereplaats op den kerstmis=feestdisch.

Het groote familie=diner heeft in Checho=Slowakije op den kerstavond plaats. In dat land hebben zij ter eere van kerstmis geen feest=gevogelte, maar feest=visch op tafel. Eenige dagen vóór kerstmis staan daar op alle hoeken van straten en op de pleinen, kooplieden voor groote houten kuipen, waar levende visschen in rondspartelen. In Checho=Slowakije zal een huisvrouw nooit anders dan levende visch koopen: ze wil de visch zich zien wringen en spartelen, tot op 't oogenblik dat zij hem gaat koken. Het is geen gemakkelijke taak om een levende visch van de markt naar huis te dragen, maar de huisvrouwen in Checho=Slowakije zijn daar experts in. Zoo saamgeweven met kerstfeestviering is in dat land het visch=diner, dat men daar op veel der kerstkaartjes, kinderen ziet afgebeeld met een spartelende visch onder den arm.

Ook in Zweden heeft men met Kerstmis visch=diners, maar behalve dat zorgt de Zweedsche huisvrouw voor allerlei soorten zelf=bereide kaas.

In Ierland wordt met kerstmis een alcoholvrije drank gedronken, die gemaakt wordt van fijn gewreven gebranden appels met melk.

IN ALLES

Met alles wat ons bezwaart of verdriet doet, mogen we tot God gaan. Paulus zegt, dat wij onze begeerten in *alles* aan God bekend mogen maken.

Dit omvat ook onze moeilijkheden aangaande lessen en examens en verzoeken om iets verkeerd te doen. Als je ooit in de verzoeking bent om een som over te schrijven, inplaats van ze uit te werken, of je zelf moeite te besparen door af te kijken bij je buurman of vrouw, zend dan een kort gebed op tot God of Hij je wil helpen om eerlijk te blijven.

Als je je werk heel erg moeilijk vindt, vraag dan aan God om Zijn hulp. Hij zal het werk niet gemakkelijker maken, maar Hij zal je het noodige doorzettingsvermogen geven om het baas te worden, en dat is natuurlijk veel beter, omdat het je karakter zal stalen. God zal ons alles voor ons bestwil geven, als wij 't Hem in Jezus' naam vragen. „Die ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven, hoe zal Hij ons ook met Hem niet alle dingen schenken?”

BLADVULLING

Als je geen dienst kunt bewijzen met een glimlach, dan geeft het al heel weinig om hem te bewijzen. Veel kinderen beschouwen het bewijzen van een dienst als een plicht, waar ze nu eenmaal niet af kunnen. Als je iemand een dienst bewijst, doe het dan van harte, met een glimlach. De bewezen dienst krijgt er dubbele waarde door.

De beste dingen hebben wij het dichtst bij ons. De prachtige kathedralen in verschillende steden mogen kleinnoden van architectuur zijn, maar de kleine woning, die je je „thuis” noemt, heeft iets dat nog veel beter is. Er zal misschien wel eens een dag aanbreken, dat je een verre reis maakt om een beroemde schilderijen-

verzameling te zien, maar geen schilder kan ooit de glorie op het doek brengen van den zonsopgang, zooals je dien ziet uit het venster van je slaapkamertje, of de schoonheid van je moeders gelaat als ze je goedenacht kust.

EEN LEGENDE VAN EEN LEEUWERIK

Op een dag werd de leeuwerik, die de vogel der vreugde is, van uit den hemel naar de aarde gezonden om daar vreugde te brengen. Dit lukte hem zóó goed, dat hij het heerlijk vond op de aarde en vergat om op den tijd, die voor hem bepaald was, naar den hemel terug te gaan. Tot straf voor zijn verzuim moest hij nu op de aarde blijven, zoolang er nog vreugde op aarde gevonden wordt. Nu probeert hij iederen dag, vóór de andere vogels op of wakker zijn, den wachter aan de hemelpoort te verschalken en stijgt hij in een jubel van hoop recht naar boven. Maar 't helpt hem niets, zoolang er nog vreugde op aarde is, blijft de hemelpoort voor hem gesloten.

OM TE ONTHOUDEN

Geen beter en trouwer vriend dan een goed boek.

Voor de jeugd zijn boeken een gids en voor den ouderdom een ontspanning.

Hoe arm zou de wereld zijn zonder boeken!

Hoe oneindig meer hebben wij er aan om één boek degelijk, dan tien boeken vluchtig te lezen.

BRIEVENBUS

De oplossingen van de raadsels over de tweede helft 1932 worden ingewacht vóór 24 December bij Neerbosch' Boekhandel te Neerbosch. Ik reken op een grooten stapel oplossingen!

DE JEUGD-REDACTRICE.

KERSTLIED

Moderato

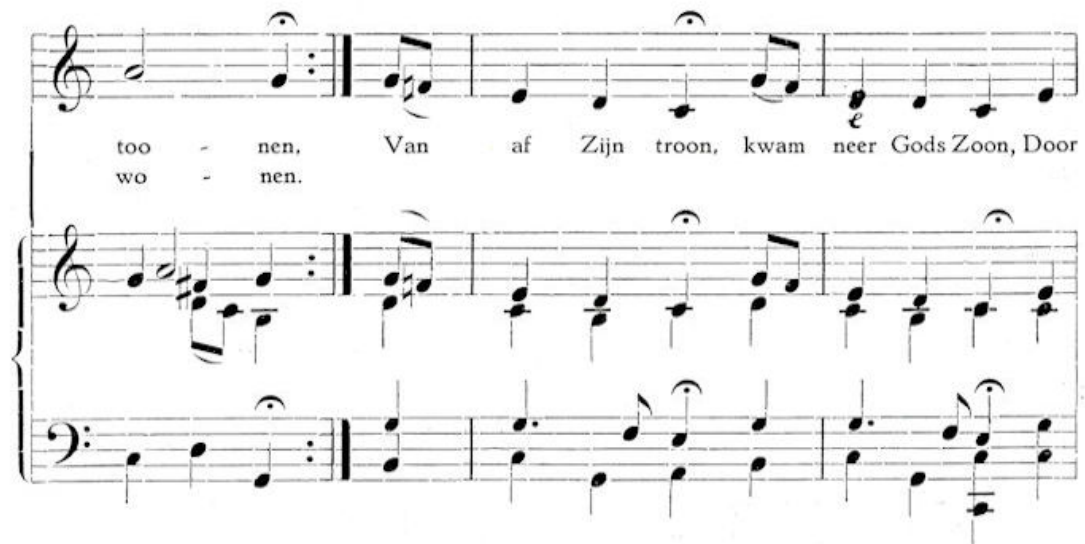
ZANG

Heft kin - dren aan een lied! Zingt, prijst met blij - de
Den Heer, die 't al ge - biedt, En on - der ons wil

PIANO

too - nen, Van af Zijn troon, kwam neer Gods Zoon, Door
wo - nen.

lief - de, liefd' er toe ge - leid, om zon - daars te be - vrij - den Het

lied der groot - ste dank - baar - heid, Dat wil - len wij hem wij - den.

Der Eng'len juichend koor,
Die voor Zijn troon hem eeren,
Ging ons in lofzang voor
Wild' ons zijn lied'ren leeren,
Bij vreugd' en smart
Juich' nu ons hart;
Door liefde, liefd' alleen geleid
Zond ons de Heer Zijn eng'len,
Laat dus in 't lied der dankbaarheid
Ook onze stem zich meng'len.

Zoo zingen wij Gods Zoon
Ons lied met blijde klanken,
Hem klinkt de juichtoon schoon,
Waarmee Hem kind'ren danken.
Zingt al te saam,
Prijst Zijnen naam!
Door Hem den Hemel ingeleid
Zult g' eens met hemellingen
't Volmaakte lied der dankbaarheid
Als Zijn verlost en zingen.